

Нев'януха краса української пісні

Кафедрі фольклору, народнопісенного і хорового мистецтва КНУКіМ – 40 років

У Національній філармонії України відсвяткувала свій 40-річний ювілей кафедра фольклору, народнопісенного і хорового мистецтва КНУКіМ. На кафедрі, створеній 1972 року, вперше в Україні розпочалась підготовка фахівців в галузі народного музичного мистецтва – диригентів і співаків народного хору, керівників фольклорних гуртів, викладачів. Завдяки плідній діяльності відомих діячів науки та мистецтва, засновників кафедри – фольклориста-музикознавця А. Гуменюка, відомого хорового диригента В. Суржі, а також глибокого знавця народно-музичних традицій, народного артиста України С. Павлюченка, кафедра стала провідною навчально-методичною структурою в системі вищих навчальних закладів культури і мистецтва країни. Сьогодні на кафедрі, назва якої відображає багатогранність її творчої діяльності, здійснюється навчання студентів за кількома напрямками: хорове диригування (народний, академічний хор),

Академічний хор «ANIMA»

– заслужений журналіст України Олеся Білаш.

У фойє філармонії гостей квітами зустрічали хлопці та дівчата в українських костюмах і журналісти провідних телеканалів України, що записували сюжети та брали інтерв'ю у корифеїв закладу, відомих діячів культури і мистецтва країни. Концерт розпочав ректор КНУКіМ Михайло Поплавський, який щиро привітав усіх зі святом і наголосив:

його вихованців – народні і заслужені артисти, діячі мистецтва, заслужені працівники культури, лауреати всеукраїнських та міжнародних хорових і вокальних конкурсів, які успішно реалізують себе в творчій, науковій та педагогічній діяльності.

Хор представив різноманітну програму: звучали духовні твори В. Степурка, І. Тилика, Є. Станковича, М. Гринчишина, Л. Дичко. Надзвичайно цікавим було виконання циклу для мішаного хору і гітари. Кастельнуово-Тедеско на вірші Гарсія Лорки мовою оригіналу: під акомпанемент заслуженого артиста України Андрія Остапенка колектив продемонстрував релігійну іспанську процесію, запальні сарабанду і танго з віялами. Бурними оваціями супроводжувалося виконання і інсценування хором української народної пісні «Іхав козак на війноньку» і концерту для мішаного хору і ударних інструментів В. Зубицького «За нашим стодолом», виконання якого «ANIMA» перетворила на справжнє феєричне шоу з хустками, танцями, довівши, що академічний спів далеко не є статичним і нецікавим жанром.

Надзвичайно проникливою вокально-хореографічною композицією у виконанні жіночої групи українського народного хору ім. С. Павлюченка і ансамблю народного танцю «Київ» на пісні І. Шамо «Зачарована Десна» і «Не шуми, калинонько»

розпочався другий відділ ювілейного концерту. Чоловіча група хору енергійно й звитязно виконала дві козацькі пісні «Ой там, за Дунаєм» і «Ой полечко, поле». Український народний хор ім. С. Павлюченка – провідний навчально-творчий колектив України, володар Гран-прі Всеукраїнського фестивалю-конкурсу ім. П. Демущого (2001); дипломант міжнародного фестивалю «Пісня без кордонів» (2007); лауреат літературно-мистецької премії імені Дмитра Луценка «Осіньне золото» (2010). Понад 1000 спеціалістів, підготовлених народним хором КНУКіМ, працюють сьогодні в галузі культури і мистецтва. Серед них народна артистка України Н. Шестак, заслужені артисти України Г. Довбецька, С. Школьнік, А. Пахомов, Н. Буравська, Л. Світлішина, заслужений діяч мистецтва України С. Вовк тощо. Довгий час колективом керував відомий український диригент, музикант, народний артист України Станіслав Павлюченко, сьогодні хор, що з честю носить ім'я майстра, співає пісні в його обробках і аранжуваннях, а естафету свого вчителя за диригентським пультом продовжує молодий талановитий диригент, кандидат мистецтвознавства Олена Скопцова. Глядачі в переповненій Колонній залі ім. М. Лисенка оваціями супроводжували кожен пісню, багато з яких стали своєрідними

Фольклорний ансамбль «Кралиця»

музичний фольклор, народний спів.

У концерті, який відбувся за сприяння ректора Київського національного університету культури і мистецтва Михайла Поплавського і за безпосередньої участю завідувача кафедри – заслуженого діяча мистецтва України, професора Наталії Регеші, взяли участь провідні навчально-творчі колективи кафедри: український народний хор імені Станіслава Павлюченка (художній керівник і головний диригент – кандидат мистецтвознавства, професор Олена Скопцова), академічний хор «ANIMA» (художній керівник і головний диригент – заслужена артистка України, професор Наталія Кречко), фольклорні ансамблі «КРАЛИЦЯ» і «МНОГАЯ ЛЕТА» (керівники – заслужений працівник культури України, професор Іван Сінельников і Ганна Коропніченко). Надзвичайно теплу й родинну атмосферу свята створювала ведуча – колишня випускниця кафедри

«Високо ціную внесок кожного студента і викладача кафедри у справу збереження національного культурного надбання, унікальної вокальної традиції, підтримки талановитої молоді та служіння благородній справі єднання суспільства навколо непереможного пісенного мистецтва – животворного джерела духовності українського народу. Саме тут виховуються найкращі мистецькі кадри України! Завдяки постійному творчому пошуку, високій професійній майстерності та відданості своїй справі кафедра фольклору, народнопісенного і хорового мистецтва КНУКіМ багата на великі імена, які є окрасою сучасної української культури».

Гучними оплесками аудиторія підтримала вітання ректора і зустріла академічний хор «ANIMA», який існує в КНУКіМ із моменту створення інституту культури і мистецтва у 1968 році як творча лабораторія диригентів – хормейстерів та концертуючий хоровий колектив. Серед

Український народний хор імені Станіслава Павлюченка, солістка Тетяна Лузан

візитками цього відомого далеко за межами України колективу: «Виглядала мати сина» О. Білаша на вірші М. Томенка, «Мамина вишня» А. Пашкевича на вірші Д. Луценка, «Лелеченьки» О. Білаша на вірші Д. Павличка, українські народні пісні «Діброва зелена» і «Ой, горе тій чайці».

На святковому концерті співали і веснянки: український народний хор ім. С. Павлюченка зустрічав весну хороводами і «Співанкою – веснянкою» І. Шамо, веснянки звучали і у виконанні відомого творчого колективу – лауреата багатьох міжнародних і всеукраїнських конкурсів фольклорного ансамблю «Кралиця». Вона існує в КНУКіМ з 1991 року, її засновником і незмінним художнім керівником є заслужений працівник культури України, професор Іван Сінельников. Сьогодні це базовий студентський творчий колектив, мистецтво якого не залишило байдужими глядачів в Росії, Естонії, Польщі, Азербайджані, Чехії, Литві, Туркменістані, Німеччині, Південно-Африканській Республіці, Норвегії, Словаччині, Нідерландах, Швейцарії.

Дівчата і хлопці з «Кралиці» водили весняні кругові й криві танки, показали народний танець «Гречаники». Запалили аудиторію своєю майстерністю гри на гармошці і художнім свистом випускник колективу – відомий український музикант – віртуоз Микола Тоточицький. Українська народна пісня-кант «Да птичка невеличка», що супроводжувалася співом польських пташок у виконанні пана Миколи, заворожила публіку. А запальну танцювальну «Ой побреду, побреду» «Кралиця» навіть виконувала на біс.

Завершував концерт хор ім. С. Павлюченка: могутньо й неперевершено прозвучала пісня-дума «Князьівна Либідь» А. Кос-Анатольського (солістка – народна артистка України Світлана Добронравова) і «Молитва за Україну» М. Лисенка та О. Кониського. У фіналі учасники заходу побажали «Многая літа» кафедрі, всім її творчим колективам і глядачам. Було море квітів та привітань із ювілеєм. Свято завершилося, довго ще і митці, і глядачі спілкувалися, не розходилися, зичили кафедри нових злетів і перемог ще на довгі літа! А в пам'яті спливають поетичні рядки Л. Гнатюк:

Натхнення витюки бере свої
Із рідної землі, зі свого роду...
Ну де у світі є іще пісні
Такої ніжності, такої вроди?
Як річечка задумливо дзюрчить,
Як вітер увірветься, душу стисне!
Жила, живе і вічно буде жить
Народна українська НАША пісня.

Валентина СІНЬЛІКОВА